

Mga opensiba, tapo han BHB-Northern Samar ha SONA ni Duterte

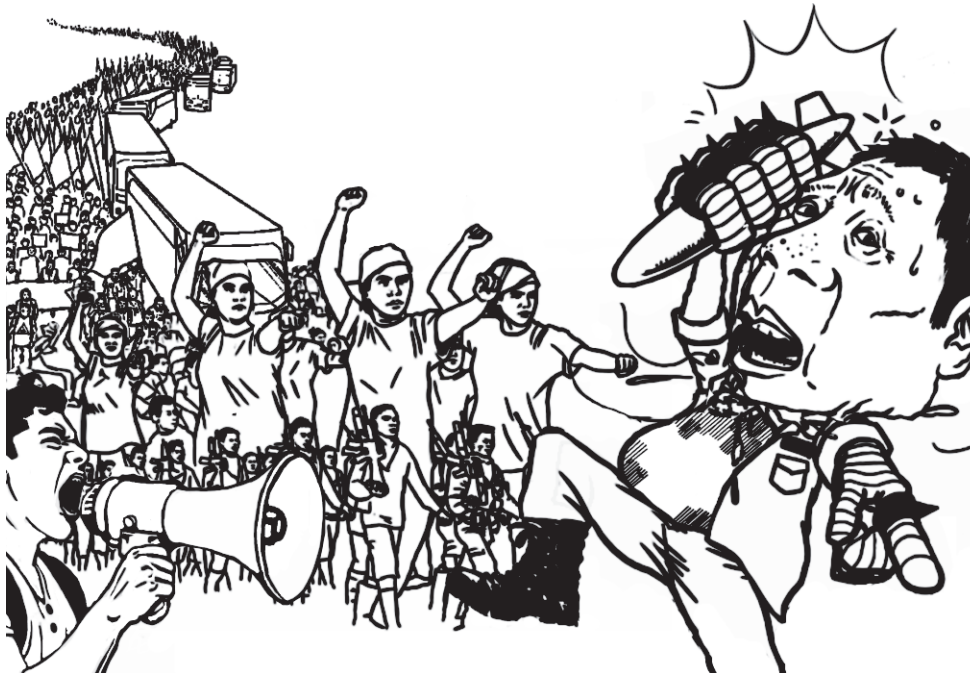
SUSRUNOD NGA TAKTIKAL nga opensiba an tapo han Bagong Hukbong Bayan (BHB) ha Northern Samar komo protesta ha State of the Nation Address (SONA) ni Rodrigo Duterte hadton Hulyo 26. Inabot ha 21 an kaswalti han AFP-PNP ha mga opensiba han BHB-Rodante Urtal Command (BHB-RUC) hadton Hulyo 15-29.

Gin-ambus han BHB-RUC an usa kapalaton han mga tropa han kaaway hadton Hulyo 15 ha Kilometro 18, Brgy. Happy Valley, San Isidro, Northern Samar. Ha inisyal nga report, 11 nga kaaway an napatay. Diri naman mamenos ha lima nga kaaway an napatay han gin-ambus han bulag nga yunit han BHB-RUC an mga nag-ooperasyon nga tropa ha Catarman hadton Hulyo 23. Nahilansar ini nga mga ambus ha butnga han masobra katunga katuig nga nakapokus nga operasyon o FMO han AFP-PNP ha syahan nga distrito han Northern Samar sugad liwat ha mga karanit nga Matuguinao ngan Calbayog ha Western Samar. Kadungan han FMO, dirudiretso an pagpasurrender ngan panhadlok ha diri mamenos ha 25 nga barangay ha tahub han Retooled Community Support Program.

Ha adlaw mismo han SONA ni Duterte, usa nga tropa an napatay ngan usa pa an nasamaran ha operasyon isnayp han BHB-RUC ha mga tropa han PNP-Special Action Force ha Brgy. San Jose (Hebo-bollao), Catubig, Northern Samar dapit ala-1 han kulop. Una na nga nagkaengkentro an mga Pula nga mangaraway ngan SAF ha giutan han Brgy. Anongo ngan Brgy. Hitapian hadton Hulyo 10, alas-5:30 han aga kun diin duha nga kaaway an nasamaran.

Gin-ambus liwat han BHB-RUC an mga tropa han AFP ha Brgy. Dolores, Las Navas hadton Hulyo 29. Napatay an kaapi han 83rd Military Intelligence

"Mga opensiba...", sundan ha paypay 2

EDITORIAL

Tapuson an lima katuig nga ginpagrabe nga pagpakuri ngan panmuypoy

Sugad han ginlalauman, waray wantas an pagbuwa, pagpostura ngan pagyinauyaw ni Rodrigo Duterte ha iya ikalima nga State of the Nation Address (SONA) hadton Hulyo 26. Nagsusuol na la an talinga han katawhan ha ruba nga plaka niya nga pagbuyayaw ngan pagbirikis han kamatuoran. Sobra na an ira karuyagon nga papagbatunon hiya para ha iya mga krimen ngan tapuson an iya paghahadi.

Putos an pahayag ni Duterte hin mga buaw nga saad ngan pagladawan han mga butang nga diri man natatagamtaman han katawhan. Bisan ano pa an igyakan niya, padayon an paglasurbo han Covid-19 ha nasud. Yukut-yukot na an namatay, ngan yukut-yukot pa an natatapnan kada adlaw. Waray pulos an iya mga lockdown ngan kulang an mga bakuna. Waray mahuman an problema ha droga, lugod nasolo nala han iya sindikato an ilegal nga negosyo hini. Waray tinuod nga libre nga edukasyon kundi mas damo nga kabatan-unan an waray na makag-eskoyla. Waray panmasa nga transportasyon kundi du-

gang ini nga ginsapribado. Samtang kulang an ayuda ngan trabaho, nadugngan pa an buhis ngan padayon an kontraktwalisasyon. Ginpapatuman liwat hini an buwa nga reporma ha tuna ngan liberalisasyon ha agrikultura nga nagpapatay ha lokal nga produksyon.

Ginduduso ni Duterte nga igsabalaud an mga proposisyon nga magpagrabe han kakurian han katawhan. Gindadagmit niya an mga balaud agud dugang nga hugayon hin hitaas nga sweldo, pensyon, ngan ligal nga ayuda an mga pasista nga pulis ngan militar. Mayda liwat mga balaud agud dugang nga makapandambong an

"Tapuson...", sundan ha paypay 2

BHB-EV, seguridad nga papakyason an dedlayn ni Duterte ngan 8th ID

Ginbalewaray han Bagong Hukbong Bayan-Eastern Visayas (Efren Martires Command o BHB-EMC) an bag-o na liwat nga dedlayn han rehimen Duterte ngan han 8th ID nga “limitaron” nala an BHB ha rehiyon. “Dako na ini nga pagkakaiba ha mga daan nira nga deklarasyon nga hul-os nira nga ‘mapupuo’ an BHB, nga pira kabeses na ngani gindis-og hadin naglabay nga mga tuig,” sering ni Ka Karlos Manuel, tagapagayakan han BHB-EMC.

Sigon kan Manuel, napiritan an rehimen nga pahimub-on an target hini tungod kay pakyas an ira mga dedlayn kontra ha BHB hadton 2019, 2021 ngan yana ha 2022. “Nakikit-an na nira nga makukurian hira nga ibanan manla an kusog han BHB, asay pa an perdition ini.”

Ginpanhimuwa ni Manuel an alegasyon han rehimen pinaagi kan Eduardo del Rosario, tinaglawas han gabinete ha Eastern Visayas, nga nag-iban an kusog han BHB-EV. “Hi Duterte ngan an 8th ID mismo an rason ha pagdamo ngan pagkusog han BHB. Nagkukusog an BHB ngan an armado nga pag-ato han katawhan ha atubangan han natikagrabang kagutom, kakablasan, kapasibayan, ngan terorismo han estado. Hira mismo an nagduduso ha masa nga hasugon an dalan han armado nga rebolusyon.”

Dugang pa, imposible liwat an ginsering han kumander han 8th ID nga hi Maj. Gen. Pio Diñoso III nga nahimo nira nga “malimpyo” an mga barangay ha BHB sakob la hin tulo kabulan pinaagi han pwersahay nga pagpasurrender, interrogasyon ngan pabilib nga “peace caravan” ha tahub han Retooled Community Support Program. Sering ni Manuel, ha maksimum, makakagdurot la ini hin temporaryo nga pag-atras kundi diri hini hul-os nga mauutod an sumpayan han BHB ngan masa, ngan diri hini mapeperdi an armado nga rebolusyon.

“Sanglit seguridad nga malalapayan han BHB-EV an bisan ano nga opensiba han 8th ID ngan ngatanan nga panalinguha ni Rodrigo Duterte ha masunod pa nga mga tuig,” pagtatapos ni Manuel. ■

“Tapuson...,” *tikang ha paypay 1*

mga lokal ngan langyaw nga kapitalista ha natural nga karikuhan han nasud. Aada an mga proyekto nga pan-imprastruktura nga magpapadako ha kita niya ngan iya mga kroni. Ginpapakita niya ha iya mga imperyalista nga amo nga US ngan China nga andam hiya nga igpadayon an paniniyupi ngan pananalumpigos ha katawhan pinaagi han pagpakaniyutiyo ngan pagpasulong han ira interes, agud proybaran nga kinahanglan nira suportahan ngan pondohan an iya mga plano para ha eleksyon.

Pagarakudako pa ni Duterte, napupoy na niya an rebolusyunaryo nga kagiusan. Kundi an tinuod niya nga ginhihimo amo an pagpupoy ha

makatadungan nga pag-ato han katawhan para ha ira katungod ngan kaupayan. Diri maililikaw han SONA ni Duterte an tinuod nga kamutangan han katawhan: waray kapareho nga kagutom, kakablasan, kawaray trabaho ngan panginabuhin, ngan hiluagan nga pan-gigipit ngan panraraugdaug.

Diri liwat maililikaw ni Duterte an tinuod nga karuyagon han katawhan – an hul-os na nga tapuson an tiraniko nga paghahadi ni Duterte. Kinahanglan singabuton han mga rebolusyunaryo nga pwersa an paborable nga kundisyon agud papintason an ngatanan nga porma han pakigbisog agud patalsikon an pasista, korap, traydor ngan pakuri nga rehimen. ■

“Mga opensiba...,” *tikang ha paypay 1*

Company hi Staff Sgt. Leopoldo Omanito Jr. samtang nasamaran hira Cpl. Jason Bautista ngan Cpl. RJ Solayao, sigon ha inisyal nga report. Ginlalan-sar yana han AFP-PNP ha Las Navas an hiluagan nga kampanya nga pagpasurrender kontra ha mga upisyal han barangay ngan mga ordinaryo nga sibilyan.

Mga operasyon han SOG. Ginsirutan han *special operations group* (SOG) han BHB-RUC hi Pakito Diaz, kaapi han CAFGU ngan ahente han 20th IB, hadton Hunyo 12 ha Brgy. Poponton, Las Navas. Ha imbestigasyon han Demokratiko nga Guberno han Katawhan, responsable hi Diaz ha pagpinanbuno ngan pan-ngastigo han mga sibilyan ha kauumhan. Gintukod liwat hiya komo ginbaydan nga kaapi han *death squad* han 20th IB nga nagpatay ha mga inosente nga sibilyan ngan mga gintatahanan nga mayda sumpay ha rebolusyunaryo nga kagiusan.

Ginsirutan liwat han BHB-RUC an ahente ha intelidyens han AFP nga hi Max Sorio hadton Hunyo 21 ha Brgy. Balud, Silvino Lobos. Pira katuig na nga ahente ha paniktik han militar hi Sorio ngan aktibo nga nagseserbe komo giya ha mga pankombat nga operasyon. Nagpatay liwat hiya ngan pwersahay nga nagpasurrender han mga residente han Matuguinao, Western Samar.

Ambus ha Eastern Samar. Ginkumpirma han BHB-Sergio Lobina Command nga duha nga tropa han 52nd IB an napatay ha ambush ha Brgy. Denigpian, Dolores hadton Hulyo 3. Ini an nahiaguman nga kaswalti han militar labot ha usa nga riple nga R4 nga nakumpiska han BHB-SLC tikang ha mga naghihimo han RCSP ha nasering nga prubinsya.

Pagsaludar. Ginsaludaran naman han BHB-RUC hi Ka Diwa, 24, Pula nga mangaraway nga namartir ha taktikal nga opensiba hadton Hulyo 10 ha Las Navas. Ginhinumdom han mga kasama an iya unob nga kaisog komo giya pam-pulitika han iskwad ngan pagin maduroto nga medik. Ginhinumdom liwat nira an iya pagin masuri ngan suok nga upisyal militar ha mga kasama. ■

National Greening Program: Mapan-uwat, Mapambuhag

Usa an baryo han Sulong ha mga baryo nga lupgop han National Greening Program, an buwa nga programa pankalibungan nga ginpahilawig han rehimen Duterte pinaagi han Executive Order 193. Hini la nga Pebrero 2021, nagkamayda hin miting an magkalain-lain nga ahensya ha ira baryo kasumpay han Retooled Community Support Program (RCSP) kun diin gintarget an sumobra-kumulang 68 kaektarya nga tatamnan hin mga pan-eksport nga kahoy sugad han tuog ngan naga ha sakob han tulo katuig, ngan kawayan naman ha masunod nga takna han programa.

Nagtukod an DENR han mga lider ha baryo nga manginginano ha programa ngan nagsuhol hin ₱250 kada adlaw ha mga paragtatum. Waray kontrata o kompensasyon nga ginhahatag ha mga tag-iyha han tuna nga tatamnan han programa. Kundi, iginsaad la ha ira nga pananag-iyha nira an mga kahoy ngan poyde nira gamiton ha pag-ayad hin balay ngan iba pa nga panginahanglan. Mabulig kuno gihap an DENR ha pagpasilitar han pagtitulo han ira mga tuna.

Ini nga katunaan hadto anay mga produktibo nga umhanan han lubi, duma, ngan magkadirudilain nga utanon. Sanglit yana, kinahanglan nira ikaingin ini nga mga umhanan agud matanum ini nga *seedlings* han kahoy nga usa kametro kwadrado an distansya ha kada usa.

Mapan-uwat

Ha kamatuoran, pasangil la an pagtanum han kahoy agud hiluagan nga makapanlupot hin

tuna an gubyrno. Ginkaklasipikar han DENR nga *forest land* o tuna ha guba an mga produktibo nga agrikultural nga umhanan agud makonsidera ini nga mga pampubliko nga katunaan ngan ha dayuday, mapulsan ini han ira mga kasosyo nga negosyante ha *agroforestry*.

Ginpapagrabe han NGP an kawaray kaseguruhan ha pagkaon. Ginhihi-kawan nira an mga parag-uma nga magtanum hin lubi, duma, ngan utanon samtang ginseseguro an mga pan-eksport nga kahoy.

Diri panmaihaan an ₱250 kada adlaw nga suhol para ha pagpatanum han DENR. Himubo liwat ini tanding ha gintalaan nga ₱295 nga minimum nga suhol han mga trabahador ha agrikultura ha rehiyon. Ha Leyte, maabot nala ha ₱11 kada adlaw an ginbabayad ha mga tagabantay hini nga mga kahoy. Mayda liwat multa nga ₱6,000 ngan poyde pa mapriso an parag-uma nga nakahibang hin tanum.

Diri tinuod nga *reforestation* an tuyo han NGP. An mga kahoy sugad han kawayan diri unob ha mga lokal nga kagugub-an. Sanglit, sukwahi ini ha sagdon han mga siyentista nga magtanum hin mga kahoy nga unob ha guba agud mamentinar an ekolohikal nga balanse hini.

Mapambuhag

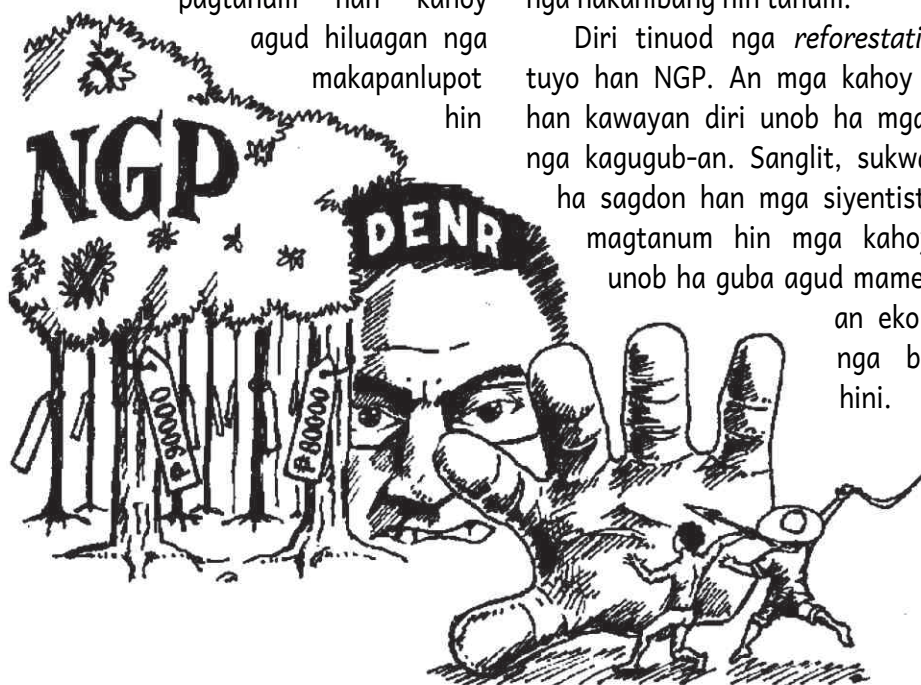
Kaparte an paggamit ha mga sibilyan nga ahensya sugad han DENR ha *whole-of-government approach* han pasista nga gubyrno. Mayda mga kaso nga ginhihimo nga pasangilan an pagmamapa han NGP para ha buruhaton paniktik. Sugad ha Sulong, igindudungan ha RCSP an NGP agud matagan katadungan an presensya han mga militar ha baryo.

Tungod ha limitado nga badyet nga iginhahatag ha mga barangay, nagigin surok hin tipa-tipa an diri pagkasarahid ha mga parag-uma nga naeempleyo ha pagtanum hini nga mga kahoy. Ginlilibang han NGP an masa nga magpinananum imbes nga pandayon an ira pagkaurusa pinaagi han mga tiriklusay ngan kolektibo nga burubligay.

Ayat para ha mga baryo sugad han Sulong nga isahon an pagsantop ha mga larang han NGP ngan magin mabinantayon ha pagsulod han mga negosyante ha *agroforestry* ha ira erva ngan depensahan an mga nakabot nga kadaugan han agraryo nga rebolusyon ha kabaryuhan.

Ibuksas an paggamit ha kalibungan komo pasanginlan han naghadhi nga klase. Tubtub ha bagakolonyal ngan bagapyudal pa an katilingban, diri hul-os nga magseserbe an bisan ano nga *reforestation* nga proyekto sugad han NGP ha pagprotehir han kalibungan ngan ha pag-undong han demokratiko nga interes han katawhan.

Imbes nga NGP, mayda programa an rebolusyunaryo nga kagiusan para ha kalibungan. An pagkuha, paggamit, ngan distribusyon han natural nga rekursu nakabasar ha pankatilingban nga panginahanglan ngan diri para ha ganansya han pipira. Tanding ha mersenaryo nga AFP, makakalaum an katawhan nga magpapa-bilin an Hukbo komo tag-undong han katungod han mga minoriya ha ira ansestral nga katunaan, ha katungod han mga parag-uma ha tuna, ngan ha pagprotehir han kalibungan kontra ha kapitalista nga pandambong. ■

87th IB, paturapak nga nanganyon ha Samar

Paturapak nga nanganyon an 87th Infantry Batallion ngadto ha mga kagugub-an ha Kilometro 14 ngadto ha Kilometro 17 ha San Jose de Buan, Western Samar hadton Hulyo 20 ngan 21. Maabot ha 20 kabeses nagpabuto an AFP hini nga magkasunod nga adlaw nga nagresulta ha pagkawakay han mga umhanan ngan nagduso ha molupyo han Sitio Salvacion, Barangay San Nicolas hini nga bungto nga mag-ebakwet.

Samtang, naigo naman an duha nga balay ha Barangay Hitapian, Catubig, Northern Samar han magpabuto han *grenade launcher* an mga pwersa han PNP-Special Action Force (SAF) hadton Hulyo 10. Target nira pabuthan an yunit han BHB kundi mga balay han sibilyan an ira naigo. Ginpan-nguha pa nira an mga ibaraligya nga pinya han usa nga paraguma ngan ginhadlok an usa nga barangay tanod. Tungod ha paturapak nga pagpabuto han SAF, nag-ebakwet an mga residente ngadto ha Barangay San Jose (Hebobollao). Usa an Hitapian ha mga baryo nga gindeklara han NTF-ELCAC nga “NPA-cleared” o malimpyo na kuno ha im-

pluwensya han BHB.

Pag-ebakwet. Haros waray na tawo ha mga baryo han Sagod, Epaw, ngan San Jose ha Las Navas ngan mga baryo han Senonogan de Tubang, Hiyaot, ngan Balud han Silvino Lobos, Northern Samar durot han militarisasyon pinaagi han Retooled Community Support Program (RCSP). Nag-ebakwet liwat an taghimaryo han Brgy. Ligaya ngan Brgy. Carolina nga bawnderi

han Matuguinao, Western Samar.

Pagpasurender. Pwersahay nga ginpapirma an mga upisyal han barangay han 17 nga baryo ha Las Navas, 14 nga baryo ha Silvino Lobos, unom nga baryo ha Pambujan, usa nga baryo ha Catubig, ngan ngatanan nga baryo ha Matuguinao hin deklarasyon nga persona non grata kontra ha BHB ha ira lugar. ■

NDF-EV, ginkundenar an brutal nga pagpatay ha hadto anay UEP President

Ginkundenar han National Democratic Front-Eastern Visayas an brutal nga pagpatay ha hadto anay presidente han University of Eastern Philippines nga hi Dr. Rolando Delorino hini la nga naglabay nga Hunyo. Nagpaabot hira han ira pakig-usa ha pamilya ngan ha komunidad han UEP, ngan nanawagan hin imbestigasyon agud mapabaton an mga nagpapaluyo hini nga panmatay.

Ginpahimuwa gihap han NDF-EV an mga buwa nga pasarang han NTF-ELCAC nga nagdadabi ha Bagong Hukbong Bayan ha pagkamatay ni Delorino. Sigon ha NDF-EV, diri na bag-o ini nga *black propaganda* tungod kay bisan an pagkamatay han lider han mga kabras ha syudad nga hi Carlito Badian hasta na an meyor

ha Calbayog City nga hi Ronaldo Aquino, iginbasol gihapon ha BHB.

Nagpahimatngon an NDF-EV nga ini nga pagdabi ha BHB ha mga nase-ring nga panmatay usa nga pamaagi agud tagan katadungan an pag-imponer han rehimen Duterte han balaud militar ngan i-crackdown an mga progresibo ngan demokratiko nga pwer-

sa ngan igpakita nga kunuhay nagmanilampuson an ira gerra kontra ha rebolusyunaryo nga kagiusan.

Ikaduha hi Delorino ha mga *faculty member* han UEP nga brutal nga ginpatay hini nga mga naglabay nga tuig. Mahihinumduman nga ginpatay giha-pon an progresibo nga propesor nga hi Prof. Jose Maria Cui ha atubangan mismo han iya mga estudyante. Ha yana, natikapintas liwat an *panredtag*, panharas ngan kampanya pagpasurender han RTF-ELCAC ha mga estudyante ngan propesor ha UEP. ■